

2024

Vastuullisuus- katsaus

Sisällys

Vaasan lyhyesti	2
Vastuullisuus Vaasanilla	3
Toimitusjohtajan katsaus	4
Tavoitteet ja tulokset	6
Hyvinvointia pelloilta pöytään	7
Ilmasto ja luonnon monimuotoisuus	9
Ihmiset	11
Lukutaulukot	13
Raportointiperiaatteet	16

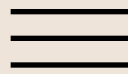
Hienoa, että olet kiinnostunut Vaasanin vastuullisuustyöstä! Olemme koonneet sidosryhmillemme tiiviin paketin meille tärkeimmistä vastuullisuusteemoista, tavoitteista ja tuloksista.

Otamme ilolla vastaan palautetta ja mahdollisia kysymyksiä tästä katsauksesta ja sen teemoista voidaksemme kehittää sisältöä edelleen. Voit lähettää palautetta osoitteeseen **vastuullisuus@vaasan.com**

Vaasan lyhyesti

Vaasan Oy on suomalainen leipomoalan yritys, joka työllistää Suomessa noin 500 henkilöä. Historiamme ulottuu aina vuoteen 1849, mikä tekee meistä Suomen vanhimman valtakunnallisen leipomoalan toimijan. Leivomme suomalaisten rakastamia leipiä neljässä leipomossa eri puolilla maata: Kiimingissä, Vammalassa, Kuusankoskella ja Vantaalla. Tunnetuimpia tuotemerkkejämme ovat Vaasan Ruispalat ja Vaasan Kauratyyny. Valikoimiimme kuuluvat myös Vaasan Street food -tuotteet sekä muutamat makeat leivonnaiset.

Vuodesta 2015 lähtien olemme olleet osa Lantmännen Unibakea, joka on yksi Euroopan johtavista leipomoyrityksistä. Lantmännen Unibakella on toimintaa yli 20 maassa eri puolilla maailmaa, ja Unibaken kautta kuulumme maanviljelijöiden omistamaan Lantmännen-monialakonserniin. Suomessa toimii neljä Lantmänneniin kuuluvaa yritystä: Vaasan Oy, Oy Lantmännen Unibake Ab Finland, Lantmännen Cerealiala Oy ja Lantmännen Agro Oy.

Vastuullisuus Vaasanilla

Vaasanin arvolupaus – Siinä maistuu hyvä – on toimintamme ytimessä. Siihen kiteytyvät meille tärkeät asiat: hyvä maku, vastuullisuus, intohimo ja terveellisyys. Leivomme hyvän leivän ystäville tuotteita, jotka tukevat kestäväää elämää niin ilmaston, luonnon kuin ihmisten terveyden ja hyvinvoinnin kannalta. Olemme tunnistaneeet meille olennaiset vastuullisuusteemat ja asettaneet

vastuullisuustyöllemme mitattavat tavoitteet, joiden toteutumista seuraamme säännöllisesti. Vuoden 2024 erityisiä kohokohtia olivat hyvän taloudellisen tuloksen lisäksi täysjyvätuotteiden myynnin kasvu, viljelyn päästöjen sekä hävikin vähentäminen ja työturvallisuuskulttuurin kehittyminen, joka heijastui tapaturmien vähenemisenä edellisvuosiin verrattuna.

Vastuullisuuden avainluvut

	2024	2023	2022
Liikevaihto, M€	147	147	138
Tuotantovolyymi, miljoonaa kiloa	35,4	35,2	35,6
Kasvihuonekaasupäästöintensiteetti, scope 1–3, tCO ₂ e/t	1,59	1,62	1,68*
Energiaintensiteetti, MWh/t	1,41	1,38	1,38
Valmiiden tuotteiden hävikki, %	1,9	2,6	3,9
Ilmasto & Luonto -viljan osuus viljaraaka-aineista	38 %	25 %	-
Täysjyväleivän osuus myydystä leivästä, %**	58	54	54
Tapaturmataajuus, poissaoloon johtaneet	6,7	8,1	13,4
Luottamus & Maine -tutkimuksen tulos	3,68	3,64	3,62

* Vertailuvuosi 2019. Vuoden 2022 päästölaskentaa ei ole päivitetty sisältämään FLAG-päästöjä

** Vähintään 50 % viljaraaka-aineesta on täysjyvää

Energiankulutus (MWh)
vuodesta 2019

-16 %

Henkilöstö-
kyselyn tulos

75/100

Uusiutuvan
energian osuus

29 %

hankitusta energiasta

Kasvihuonekaasupäästöt
(scope 1–3)

-14 %

vertailuvuodesta 2019

Runsaskuituisten
leipien osuus

68 %

myydyistä tuotteista

Täysjyvätuotteiden
osuus

58 %

myydyistä tuotteista

Valmiiden tuotteiden
suhteellinen hävikki

-51 %

vuodesta 2022

Ilmasto & Luonto
-viljaraaka-aineiden osuus

38 %

suhteessa vuosittaiseen
viljaraaka-aineiden käyttöön

Toimitusjohtajan katsaus

Vaasanin vastuullisuustyö keskittyi vuonna 2024 vahvasti ravitsemukseen ja ilmastoon. Syksyllä julkaistut, uudet kansalliset ravitsemussuositukset puhuttivat runsaasti, ja mediassa kirjoitettiin erityisesti siitä, mistä kaikesta pitäisi luopua. Syöminen ja ruoka ovat kuitenkin iloisia asioita, jotka tuovat meille paljon hyvää. Ravitsemussuositusten noudattaminenkin voi olla helppoa ja maukasta.

Uusissa ravitsemussuosituksissa on ensimmäistä kertaa mukana grammamääräinen suositus täysjyväviljan saannille: päivässä tulisi syödä vähintään 90 grammaa täysjyvää. Tällä hetkellä suomalaiset eivät yllä suosituksiin. On siis syytä sekä lisätä täysjyvä tietoisuutta että tehdä täysjyvän valitsemisesta helppoa ja herkullista.

Suomalaisessa ruokavaliossa ruisleipä on merkittävin täysjyväviljan lähde, joten leipävalinnoilla on väliä. Olemme asettaneet tavoitteeksi, että vuonna 2030 myyntivolyymistamme 60 % on täysjyväleipiä. Vuonna 2024 toimimme kauppoihin kaksi erinomaista vaaleaa täysjyväuutuutta – Vaasan Mums 100 Kauran ja Vaasan ISOpaahatto Täyshyvän – molemmat leivät täynnä makua ja puolet täysjyvää.

Ilmaston lämpeneminen nousi viime vuonna jälleen uusiin lukemiin, sillä ilmaston lämpötila oli viime vuonna ensimmäistä kertaa yli 1,5 astetta korkeampi kuin ennen teollista aikakautta. Suomessa lämpötila oli kolme astetta lämpimämpi. Ilmastokriisi edellyttää meiltä kaikilta päästöjen vähentämisen lisäksi entistä parempaa varautumista sään ääri-ilmiöihin, jotka vaikuttavat ruuantuotantoon ja raaka-aineisiin niin Suomessa kuin muualla maailmassa. Viljelijän työ on jatkuvaa riskienhallintaa ja jatkossa yhteistyötä täytyy tiivistää entisestään, jotta ruuan tuottaminen on kestävää ja kannattavaa läpi koko ketjun.

Työmme omien ilmastotavoitteidemme eteen jatkui suunnitelmien mukaisesti – viime vuonna Lantmännenin Ilmasto & Luonto -ohjelmassa oli mukana yli 90 viljelijää ja ilmaston kannalta kestävämmiin viljelty ruis kattoi jo kaiken käyttämämme rukiin. Ohjelmaan mukaan otettu vähäpäästöinen lannoite lähes tuplasi ohjelman päästövähennykset. Omien leipomoidemme osalta valmistelimme Vantaan leipomossamme Vaasan Ruispalat Ohut Herkku -suosikkileipien aiemmin kaasukäyttöisen uunin sähköistämistä, joka toteutui keväällä 2025. Olemme hyvässä vauhdissa kohti tieteeeseen perustuvaa vuoden 2030 ilmastotavoitettamme.

Tulevana vuonna keskitymme jälleen siihen, minkä parhaiten osaamme – herkullisen leivän leipomiseen kaikkien suomalaisten arjen iloksi ja hyvinvoinnin tueksi.

Tuomas Mantere
Toimitusjohtaja

Meille tärkeät teemat

Hyvinvointia pellolta pöytään

Tavoitteemme 2030

- Suomalaiset (> 50 %) tunnistavat täysjyvän tärkeyden osana terveyttä tukevaa ruokavaliota
- Enemmän terveellisiä vaihtoehtoja (täysjyvä > 60 %, runsaskuituiset > 70 %, suolapitoisuus < 1 %, uusien tuotteiden sokeripitoisuus < 7 %)
- Ruokakasvatuksen ja aktiivisen elämäntavan tukeminen

Ilmasto ja luonnon monimuotoisuus

Tavoitteemme 2030

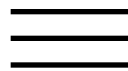
- Oman toiminnan ja kuljetusten ilmastopäästöjen puolittaminen
- Arvoketjun päästöjen vähentäminen 30 prosentilla
- Hävikin puolittaminen

Yhdenvertaisuutta ja osallisuutta edistäen

Tavoitteemme 2030

- Hyvä yhteishenki ja erinomainen työtyytyväisyys (> 75/100)
- Hyvä johtajuus (> 80/100)
- Erinomainen terveys- ja turvallisuuskulttuuri: nolla tapaturmaa
- Arvojen mukainen toiminta (> 80/100)

Tavoitteet ja tulokset

Teemat	Tavoitteet vuoteen 2030	Miten onnistuimme 2024?	Miten saavutamme tavoitteet?
Hyvinvointi	- Täysjyväleivän osuus myydyistä tuotteista vähintään 60 % - Kaikki tuotteet kuitupitoisia ja vähintään 70 % runsaskuituisia - Keskimääräinen suolapitoisuus alle 1 % - Uusien leipien sokeripitoisuus enintään 7 %	58 % myyntivolyymin täysjyväleipää (yli 50 % viljaraaka-aineista täysjyvää) - Tuotteista 98 % kuitupitoisia ja 68 % runsaskuituisia - Keskimääräinen suolapitoisuus 1,04 % - Uusien leipien sokeripitoisuus alle 7 %	- Teemme täysjyväleistä houkuttelevia ja herkullisia - Varmistamme ruisleivän suosion myös tulevaisuudessa ja nuoremman sukupolven pöydässä.
Ympäristö	- Vähennämme oman toiminnan ilmastopäästöjä 50 % (scope 1+2) - Vähennämme arvoketjun scope 3 -ilmastopäästöjä 30 % - Kotimainen vilja Lantmännenin Ilmasto & Luonto -ohjelman piirissä - Valmiiden tuotteiden hävikin puolittaminen** * päästöjen vertailuvuosi 2019 ** hävikin vertailuvuosi 2022	- Oman toiminnan päästöt kasvoivat 1 % edelliseen vuoteen ja vähenivät 7 % vertailuvuoteen 2019 - Lantmännenin Ilmasto & Luonto -ohjelmassa viljelty ruis kattaa 38 % kotimaisen viljan käytöstä - Arvoketjun päästöt vähenivät 1 % vuodesta 2023 ja 14 % vuodesta 2019 - Valmiiden tuotteiden hävikki vähentynyt 51 % vuodesta 2022	- Oman toiminnan päästövähennyksissä otetaan seuraava askel Vantaan ruispalaleipälinjan uunin sähköistyksen ansiosta vuonna 2025. - Laajennamme Ilmasto & Luonto -ohjelmaa kauraan vuonna 2025. Tarkennamme päästölaskentaa kumppaneilta kerättävän tiedon avulla ja sitoutamme tärkeimmät kumppanimme ilmastotavoitteiden asettamiseen. - Osallistumme viljelyn ilmastovaikutusten tiedonkeruun kehittämiseen.
Ihmiset	- Henkilöstökyselyn tulokset parhaassa neljänneksessä - Nolla tapaturmaa - Sairaspoissaoloaste alle 3,5 % 45/45 sukupuolijakauma esihenkilötehtävissä	- Henkilöstökyselyn kokonaistulos 75/100, johtamiseen liittyvä tulos 81/100 ja arvojen mukaiseen toimintaan liittyvä tulos 78/100. - Viisi poissaoloon johtanutta tapaturmaa - Sairaspoissaoloaste 2,99 % - Esihenkilöiden sukupuolijakauma (N/M): 41/59 %	- Panostamme työhyvinvoinnin, yrityskulttuurin ja johtamisen sekä henkilöstön osaamisen kehittämiseen. - Kehitämme terveys- ja turvallisuuskulttuuria edelleen. - Kartoitamme tarkemmin henkilöstön kokemuksia tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kokemuksista ja jatkamme yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyön kehittämistä
Vastuullisuuden peruspilarit	- Kaikki työntekijät suorittavat säännöllisesti vastuullisiin toimintatapoihin liittyvät koulutukset - Kaikki suurimmat ja korkean tai keskisuuren riskin alkuperämaissa toimivat tai riskiraaka-aineita tai palveluita toimittavat kumppanit noudattavat todennetusti toimittajien toimintaohjeita	93 % työntekijöistä suorittanut koulutukset ajantasaisesti 100 % suurimmista toimittajista (ostot yli 100 t€) allekirjoittanut toimittajien toimintaohjeet. Kehitimme riskienarviointi- ja hallintakäytäntöjä ja koulutimme ostajia huolellisuusvelvoitteesta.	- Julkaisemme henkilöstölle vastuullisuuteen liittyvän verkkokoulutuksen keväällä 2025. - Jatkamme konsernin yhteisten prosessien ja työkalujen päivittämistä huolellisuusvelvoitteen mukaisiksi.

Hyvinvointia pellolta pöytään

Meille tärkein tapa tukea suomalaisten hyvinvointia on tuotevalikoimamme. Tavoitteemme on tarjota ravinteikasta ja maistuvaa leipää jokaiseen päivään, herkutteluhetkiä unohtamatta. Vuonna 2024 panostimme tuoteuutuuksissa niin suomalaisen leipäkulttuurin rakentamiseen alkuvuoden sandwich-uutuuksilla kuin täysjyvään vaaleissa kaura- ja paahtoleivissä.

Terveyttä tukeva tuotevalikoima

Seuraamme tuotevalikoiman terveellisyyttä neljällä mittarilla: täysjyvän, kuidun, suolan ja sokerin määrillä. Täysjyvän osalta mittaamme sekä täysjyvätuotteiden (yli 50 % täysjyvää) myynnin osuutta että tuotteiden

CASE

VALITSE HYVÄ – VALITSE TÄYSJYVÄ

Olemme jo vuosia toimineet täysjyväviljojen puolestapuhujina, ja syksyllä 2024 uudet ravitsemussuositukset nostivat täysjyvän ansaitusti parrasvaloihin. Vaikka suomalaiset ovat leipäkansaa, ja kauppojen leipähyllystä löytyy yllin kyllin kuitupitoisia ja täysjyväisiä vaihtoehtoja, eivät suomalaiset silti yllä täysjyvän saantisuosituksiin. Siksi tehtävämme on lisätä täysjyvä tietoisuutta ja tehdä täysjyvän valitsemisesta helppoa ja herkullista. Käynnistimme syksyllä omissa some-kanavissamme sekä yhdessä vaikuttajien kanssa täysjyväkampanjan otsikolla **Valitse hyvä – valitse täysjyvä**.

Kampanjan avulla kerroimme, miksi täysjyvää kannattaisi syödä niin oman terveyden kuin ympäristön hyvinvoinnin edistämiseksi. Halusimme murtaa täysjyvään liittyviä myyttejä ja tukea terveellisiä elämäntapoja. Kampanjassa nostettiin esiin vanhoja ja uusia

täysjyvätuotteitamme, joihin molemmat syksyn uutuudet lukeutuivat. Kerroimme havainnollisesti, kuinka päivän täysjyväsuosituksen saa täyteen ja miten kaupasta löytää täysjyväiset leivät.

”Meillä on tärkeä tehtävä auttaa suomalaisia voimaan hyvin ja täyttämään ravitsemussuositukset. Se tarkoittaa, että meidän on lisättävä tietoisuutta täysjyvän hyödyistä mutta ennen kaikkea kehitettävä tarpeeksi houkuttelevia täysjyvätuotteita. Jos täysjyväleipämme eivät maistu hyvältä, niiden terveellisyysyhyödyt jäävät saamatta”, kommentoi viestintäpäällikkö **Anni Pyykkö**.

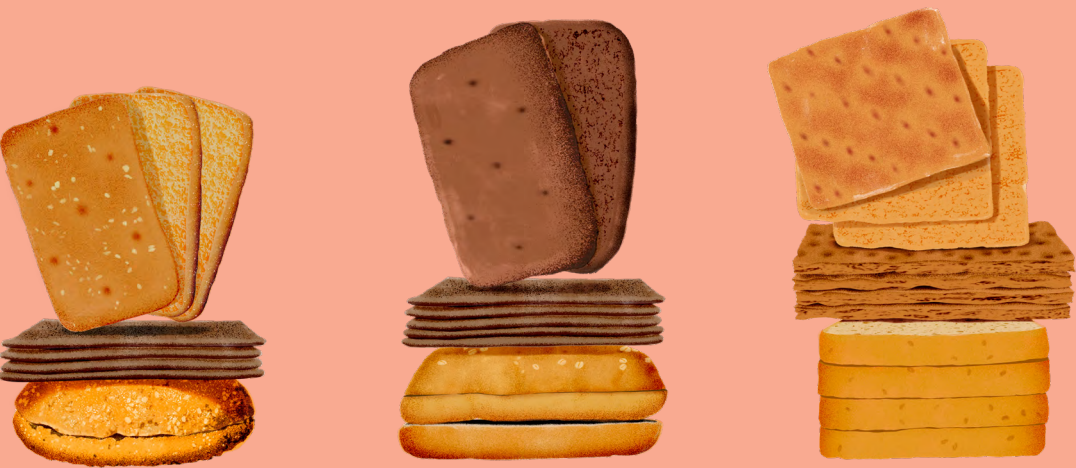
Kampanjointimme jatkuu myös vuonna 2025.

Anni Pyykkö
viestintäpäällikkö

Leivästä hyvää täysjyvää

Näillä eri komboilla saat täyteen uuden täysjyvän saantisuosituksen, 90 grammaa päivässä.

Vaasan Kaurasydän
(3 viipaletta)

Vaasan Hapankorppu
(4 kpl)

Vaasan 100 % Kaura
(2 viipaletta)

Vaasan Ruispalat
(2 viipaletta)

Vaasan Hapankorppu
(5 kpl)

Vaasan Täysjyväkauratyydynt
(3 viipaletta)

Vaasan Mums 100 Kaura
(3 viipaletta)

Vaasan Koulunäkki
(4 kpl)

Vaasan Isopaahto Täysjyvä
(4 viipaletta)

Valitse hyvä, valitse täysjyvä.

CASE

TUOTTAJALLE KIITOS -STIPENDEILLÄ PALKITTIIN VILJELYN UUDISTAJIA

Vaasanille elintärkeitä viljan viljelijöitä muistimme jo kuudetta kertaa yhdessä asiakkaamme Keskon ja ProAgrian kanssa Tuottajalle kiitos -stipendien muodossa. Jaoimme yhteensä 68 000 euroa kahdeksalle viljelijälle.

”Viljelijät ovat avainasemassa ruokaketjun kestävän tulevaisuuden rakentamisessa. Hakemuksia lukiessamme saamme vuodesta toiseen todistaa muutosta ajavien viljelijöiden kykyä ajatella pidemmälle ja kehittää omaa toimintaansa. Stipendien avulla voimme tarjota konkreettista tukea uusien ideoiden kehittämistyöhön ja

toimeenpanoon, jotta suomalaiset viljelijät voivat näyttää maailmalle kestävämmän ruuantuotannon mallia”, toteaa Vaasanin liiketoimintajohtaja **Minna Cousins**.

Vuoden 2024 stipendihaussa keskityttiin erityisesti viljanviljelyn uudistamiseen liittyviin ideoihin. Voittajat muun muassa jakoivat hyviä viljelykäytäntöjä ja omien tilakokeidensa tuloksia avoimesti muille, kokeilivat syysviljan viljelyä Pohjois-Suomessa ja kehittivät hukkakauran etsimistä droonin ja tekoälyn avulla.

Minna Cousins
liiketoimintajohtaja

keskimääräistä täysjyvöpitoisuutta. Molemmilla mittareilla olemme hyvässä vauhdissa kohti vuoden 2030 tavoitteitamme.

Tuotteidemme keskimääräinen suolapitoisuus laski hiukan edellisvuodesta Vaasan Ruispalojen tuoreutuksen myötä.

Sokerin osalta teimme uuden linjauksen, jonka mukaisesti tähtäämme jatkossa kaikkien uusien tuotteiden osalta Sydänmerkin mukaiseen, enintään 7 gramman sokeripitoisuuteen leivissä.

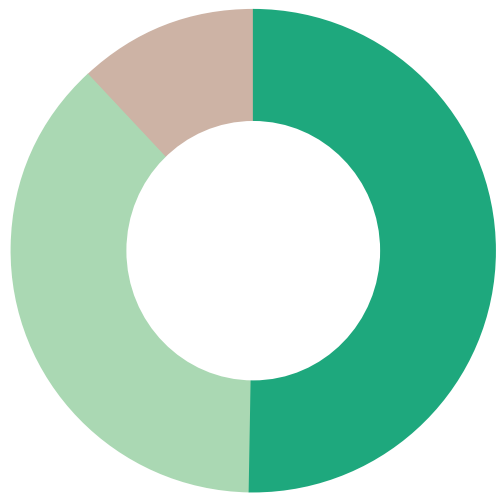
Lasten ja nuorten ruokakasvatus

Oman tuotevalikoimamme lisäksi edistimme viime vuoden aikana ravitsemusta ja hyvinvointia erityisesti lasten ja nuorten ruokakasvatuksen keinoin. Tarjosimme tukea “Venni ja Lyly – Ruokasankarit” (Lasten Keskus, 2024) -lastenkirjan tekoon sekä Ruokakasvatusyhdistys Ruukun toteuttaman Välipalabreikki-kampanjan pilotointiin. Vuonna 2025 kunnolla käynnistyvän Välipalabreikin tavoitteena on kaventaa ravitsemusterveyseroja lukiolaisten ja ammattikoululaisten välillä sekä kannustaa ammattikoululaisia monipuolisempaan ruokavalioon välipalojen kautta.

Vastuullinen hankinta

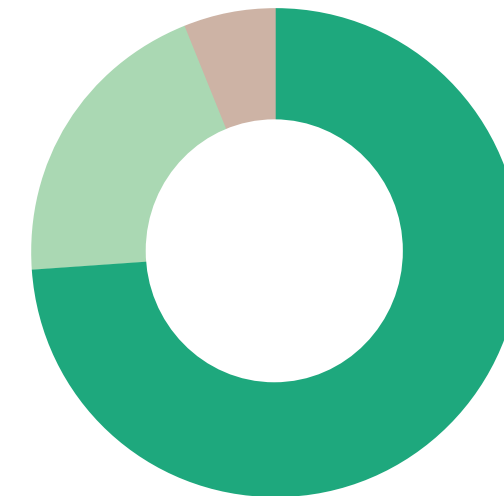
Vastuullisen hankinnan kehittäminen jatkui vuonna 2024 esimerkiksi hankinnan huolellisuusvelvoitekoulutuksella ihmisoikeusvaikutuksiin liittyen. Lisäksi tarkensimme käytäntöjämme toimittajien riskiarviointien suhteen ja ryhdyimme valmistelemaan toimittajien toimintaohjeiden, eli Supplier Code of Conductin, päivittämistä huomioimaan EU:n yritysvastuudirektiivin edellyttämän huolellisuusvelvoitteen vaatimukset.

Viljan käyttö lajeittain, %

Ruis, 51 %
Vehnä, 38 %
Kaura, 12 %

Raaka-aineiden alkuperä ostojen perusteella, %

Suomi, 74 %
Eurooppa, 20 %
Muut maat, 6 %

Ilmasto ja luonnon monimuotoisuus

Ilmastopäästöjen vähentäminen on pitkän tähtäimen tekemistä, eivätkä päästövähennykset tapahdu tasaisesti. Vuonna 2024 keskityimme päästövähennyssuunnitelmamme tarkentamiseen, eli käytännössä sen arviointiin, millaisilla investoinneilla ja tekemisillä pääsemme asettamaamme päästötavoitteeseen kotimaan leipomoiden osalta.

Leipomoiden päästöjen vähentäminen

Merkittävä askel Vaasanin leipomoiden päästöjen vähentämisessä otettiin keväällä 2025, kun Vantaan leipomossa sähköistettiin ensi kertaa aiemmin kaasulla toiminut uuni. Kyseisellä linjalla leivotaan suomalaisten rakastamaa Vaasan Ruispalat Ohut Herkkua.

Seuraavana suunnitelmissa on selvittää lämmön talteenottoa kaukolämmön korvaamisessa ja tarkentaa Suomen leipomot kattavaa suunnitelmaa seuraavia investointipäätöksiä varten.

Logistiikassa onnistuimme vähentämään päästöjä optimoimalla jakelupäiviä ja -reittejä. Eräs logistiikkakumppaneistamme kokeili myös sähkörekkaa jakelukuljetuksissa. Logistiikan päästövähennykset ovat reittien optimoinnin lisäksi riippuvaisia niin vähäpäästöisen kaluston hankintahintojen kehityksestä kuin kansallisesta biopolttoainesääntelystä, ja näissä toivommekin päästövähennyksiä tukevaa politiikkaa tuleville vuosille.

CASE

VÄHÄHIILINEN LANNOITE OSAKSI VILJELYOHJELMAA

Vaasan Ruispalojen keskimääräisestä hiilijalanjäljestä yli 60 % syntyy alku-tuotannossa, etenkin lannoitteiden ja työkonoiden polttoaineen käytöstä. Siksi Vaasan on ollut jo vuodesta 2021 mukana Lantmännenin Ilmasto & Luonto -ohjelmassa, jossa pienennetään kotimaisen rukiin viljelyn ilmastovaikutuksia ja tuetaan luonnon monimuotoisuutta, yhdessä viljelijöiden kanssa. Ohjelman tavoitteena on varmistaa rukiin ja muiden viljojen elinvoimaisuus myös tulevaisuudessa edistämällä entistä kestävämpiä ja kannattavampia viljelytapoja. Viljelijä saa ohjelman mukaisista toimistaan erillisen hintalisän.

Ilmasto & Luonto -ohjelmassa toteutetaan konkreettisia tekoja pellolla: täsmäviljelyä ravinteiden tehokkaan käytön varmistamiseksi ja työkoneissa biopolttoaineita fossiilisten sijaan. Pelloille ja niiden reunoille sijoitetaan pölyttäjiä varten kukkivia vyöhykkeitä sekä jätetään lintuja varten viljelemättömiä alueita. Vuonna 2024 ohjelmaan otettiin mukaan

myös vähähiilinen, lähes fossiilivapaa lannoite, joka miltei tuplaa ohjelman laskennalliset päästövähennysvaikutukset noin 15 prosentista 30 prosenttiin suhteessa keskimääräiseen rukiin viljelyyn Suomessa vuosina 2015–2020. Tärkeässä osassa on myös hiilensidonta maaperään.

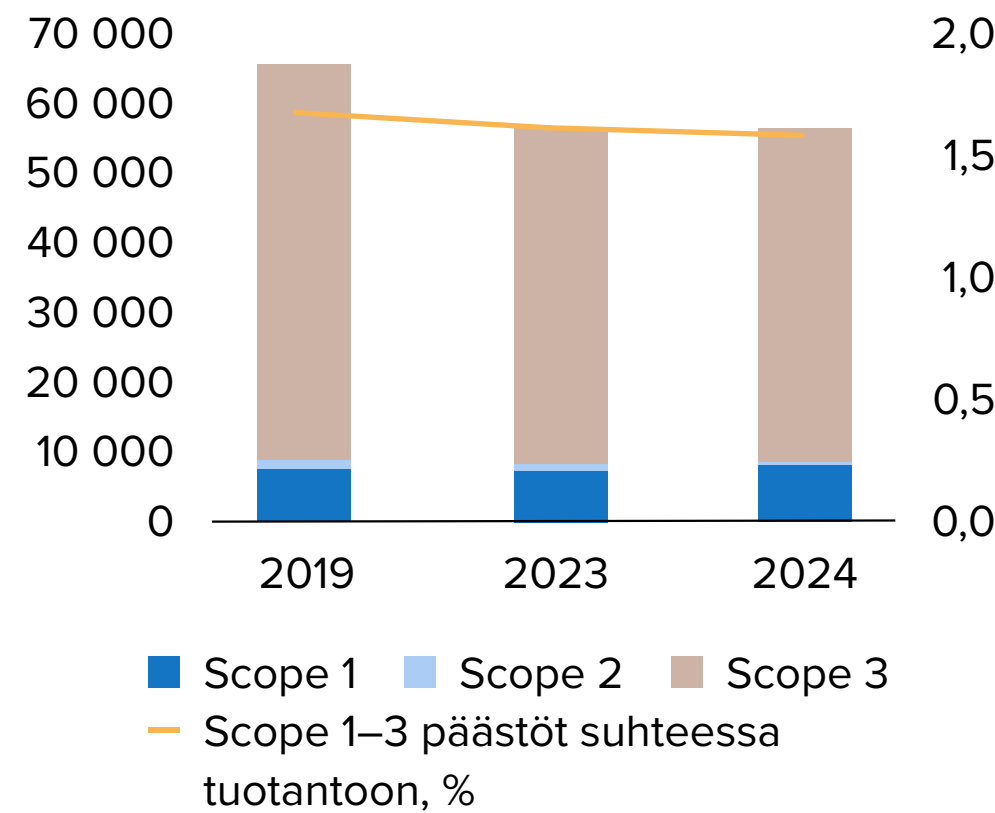
Ilmasto & Luonto -ohjelma on Lantmännenin vastaus tieteeseen pohjautuvien ilmastotavoitteiden lyhyen tähtäimen päästövähennysten saavuttamiseen ja luo hyvän pohjan myös pidemmän tähtäimen tavoitteelle fossiilivapaasta ja vähäpäästöisestä viljaketjusta.

”Kun halutaan vähentää viljapohjaisten elintarvikkeiden, kuten leivän, ilmasto-vaikutuksia koko arvoketjussa, on lannoite merkittävässä roolissa. Siksi vähähiilinen lannoite on tärkeä innovaatio ja mahdollistaa elintarvikkeiden arvoketjussa ison loikan kohti kestävämpää ruoantuotantoa”, sanoo toimitusjohtaja **Tuomas Mantere**.

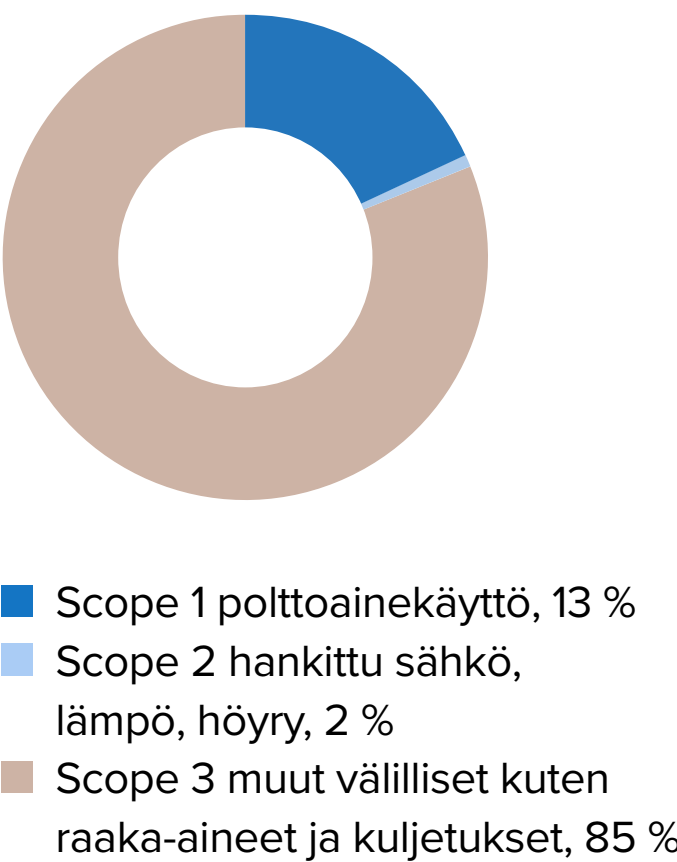
Tuomas Mantere
toimitusjohtaja

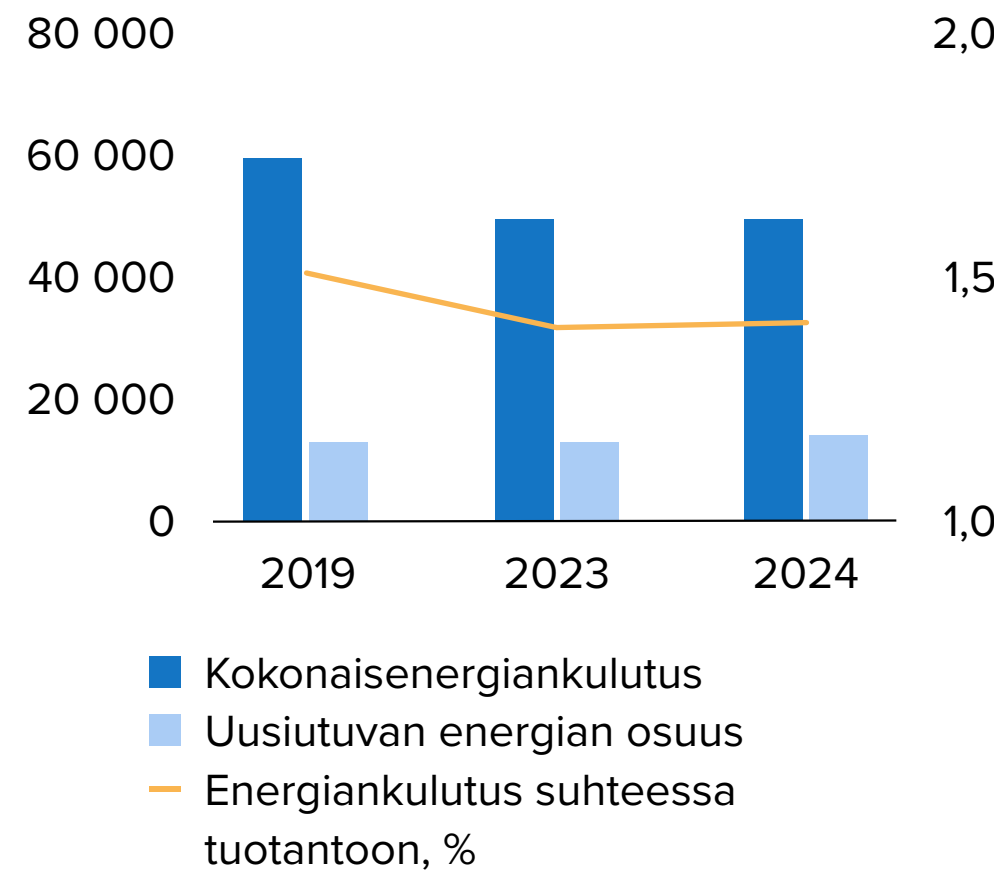
Kasvihuonekaasupäästöt, tCO₂e

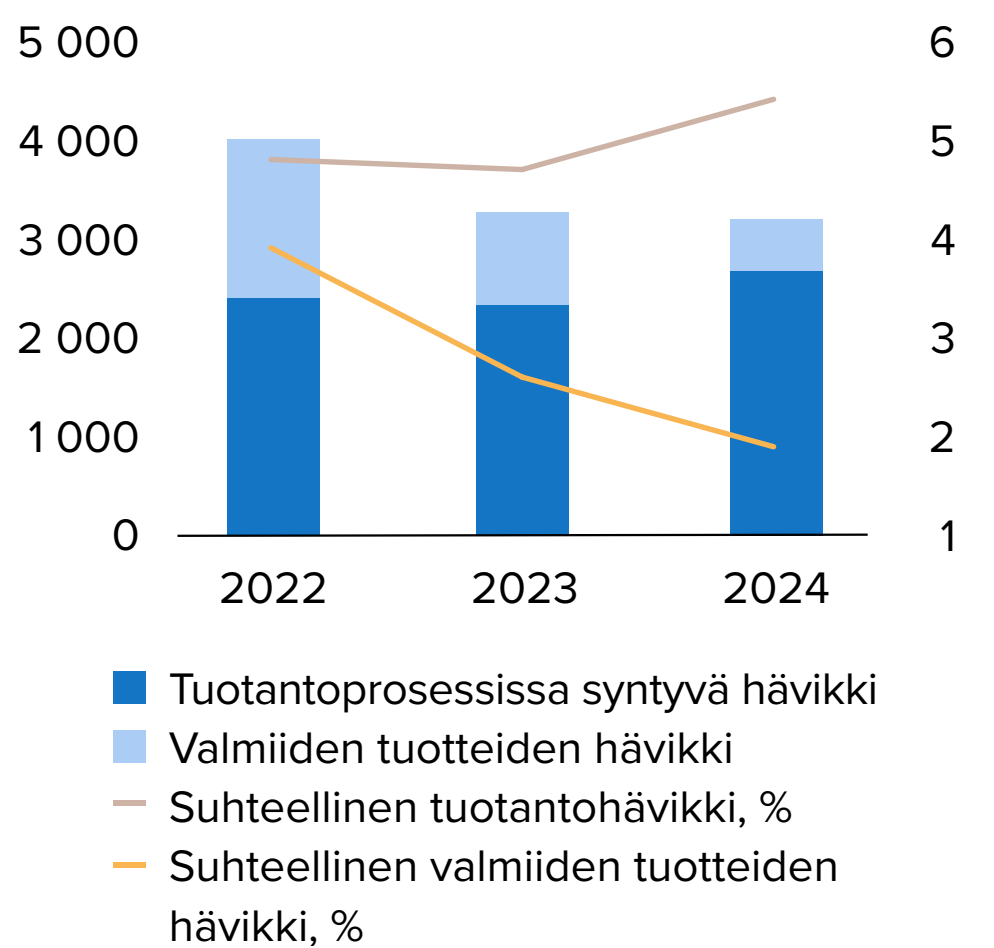
Kasvihuonekaasupäästöt kategorioittain, %

Energiankulutus, MWh

Hävikki, tonnia

Viljelyn päästöjen vähentäminen

Vuoden 2024 suurin ilmastoteko koski leipäketjun alkupäätä, eli viljelyä. Valtaosa leivän hiilijalanjäljestä syntyy pellolla, ja osa jopa ennen sitä ravinteiden, eli lannoitteiden tuotannossa. Juuri noita päästöjä olemme nyt Lantmännenin Ilmasto & Luonto -ohjelman puitteissa leikanneet entisestään. Ohjelmaan tuotiin mukaan yhteistyössä lannoitevalmistaja Yaran kanssa vähähiilinen lannoite, jonka tuotannossa ei ole käytetty perinteiseen tapaan fossiilista maakaasua, vaan uusiutuvaa energiaa, mikä leikkaa lannoitteen päästöjä jopa 40 %. Vähähiilisen lannoitteen päästövähennysvaikutus huomioidaan osana Vaasanin päästölaskentaa vuonna 2025, kun edellisvuoden sadosta tehty jauho otetaan leipomoissa käyttöön.

Kasvatamme tavoitteemme mukaisesti Ilmasto & Luonto -ohjelman puitteissa viljellyn viljan osuutta, ja vuoden 2025 satokaudella ohjelma laajentuu Suomessa rukiin lisäksi kauraan.

Hävikinhallinta

Leipähävikin osalta onnistuimme ylläpitämään edellisvuoden aikana Vaasan Ruispalojen tuoreutuksen ja jatkuvan toimittamisen mallin avulla saavutettua tasoa. Keväällä 2024 osallistuimme Food Waste Ecosystem -hankkeen hävikki-hackathoniin sparraten Laurean ammattikorkeakoulun opiskelijoita leipähävikin hyödyntämiseen ja vähentämiseen liittyvissä innovaatiohaasteissa. Osallistuimme myös Hävikkiviikkoon jakamalla kuluttajille hävikkivinkkejä.

Luontotyö ja vesivastuullisuus

Luontotyön osalta liityimme yritysvastuujärjestö FiBSin luontoverkostoon, jossa jaetaan tietoa ja parhaita käytäntöjä luontovaikutusten arviointiin, mittaamiseen ja tavoiteasetantaan liittyen. Lähdimme mukaan myös Varsinais-Suomen ELY-keskuksen Vesivastuullisuus Saaristomerellä -hankkeeseen, jonka tavoitteena on parantaa Saaristomeren valuma-alueen tilannetta vähentämällä ravinnekuormitusta yhdessä alueen eri toimijoiden kanssa.

Valmiiden tuotteiden hävikkiä on onnistuttu vähentämään yli 60 % kahdessa vuodessa tuotekehityksen ja jatkuvan toimittamisen mallin avulla.

Ihmiset

Henkilöstötyössä keskityimme vuonna 2024 muun muassa työntekijöidemme terveyden ja turvallisuuden edistämiseen. Työterveyspalveluiden valikoimaan lisättiin Mielen chat -palvelu. Henkilöstön hyvinvoinnin ja vähäpäästöisen liikkumisen tueksi toimimme työsuhdepyöräedun henkilöstön käyttöön. Vuoden 2024 loppuun mennessä 44 vaasanilaista oli ottanut edun käyttöön.

Osaamisen kehittäminen

Teimme sisäisen podcast-sarjan yhdessä johdon edustajien kanssa viestiäksemme meille tärkeistä vastuullisuusteemoista pintaa syvemältä. Lisäksi laajensimme henkilöstön keskuudessa suuren suosion saanutta leivontateknologiaan keskittyvää BreadTech-koulutusta luokahuonekoulutuksista verkkokoulutuksen muotoon. Valmistelimme myös yhdessä Lantmännen Unibaken kanssa henkilöstölle suunnattua vastuullisuuteen liittyvää verkkokoulutuskokonaisuutta vuodelle 2025.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön puitteissa päätimme teettää henkilöstölle kyselyn kartoittaaksemme, kuinka hyvin tasa-arvo ja yhdenvertaisuus Vaasanilla eri näkökulmista työntekijöiden mielestä toteutuvat. Mahdolliset toimenpidesuunnitelmat laaditaan yhdessä henkilöstön edustajien kanssa tulosten perusteella kevään 2025 aikana.

Vuoden 2024 aikana tarjosimme mahdollisuuksia monelle uransa alkuvaiheessa olevalle, kuten 74 kesätyöntekijälle, kahdelle harjoittelijalle ja kahdelle opinnäytetyön tekijälle.

CASE

TYÖTERVEYS- JA TURVALLISUUSMATKA

Lantmännen Unibaken strateginen Terveys ja turvallisuus -ohjelma näkyi vaasanilaisten vuodessa 2024 monella tavalla. Ohjelman tavoitteena on olla vuoteen 2030 mennessä erinomaisella tasolla niin terveys- kuin turvallisuusasioissa. Tämä tarkoittaa sitä, että kaikki vaasanilaiset huomioivat terveyden ja turvallisuuden joka päivä, missä työskentelevätkään.

Rakennamme työturvallisuuskulttuuria yhdessä prosessien ja johtamisen kautta, jotta kaikki yrityksen työntekijät sisäistävät erinomaisen terveys- ja turvallisuuskäyttäytymisen osaksi jokapäiväistä toimintaansa. Vuonna 2024 kulttuurin kehittämisessä painottuivat edelleen systemaattiset koulutukset, joiden avulla pyrimme luomaan yhteisen tekemisen pohjan, lisäämään vaasanilaisten tietämystä terveydestä ja turvallisesta työympäristöstä sekä edelleen vähentämään riskejä ja onnettomuuksia.

Otimme viime vuonna käyttöön myös Mielen chat -palvelun, jolla pyrimme tarjoamaan matalan kynnyksen tukea mielen hyvinvoinnista huolehtimiseen. Lisäsimme työterveyssovimukseemme myös suoran pääsyn työfysioterapeutin vastaanotolle.

”Henkilökunnan systemaattinen ja säännöllinen työturvallisuuskoulutus tuottaa tuloksia ja ihmiset todella välittävät toistensa turvallisuudesta. Henkilöstö ilmoittaa aktiivisesti turvallisuushavaintoja ja -poikkeamia, mikä mahdollistaa riskien korjaamisen ja tapaturmien tehokkaan ennaltaehkäisyn. Työturvallisuuskulttuurimme hyvää kehitystä on ollut ilo seurata – haluammehan että kaikki vaasanilaiset lähtevät terveinä kotiin työpäivän jälkeen.”

Harri Kurila

Turvallisuuspäällikkö

CASE

BREADTECH-KOULUTUSOHJELMAN TAVOITTEENA YHTEINEN KIELI JA LEIVONTAFILOSOFIA

Vaasanilla on jo vuodesta 2020 toteutettu sisäistä BreadTech-koulutusohjelmaa, jonka tarkoituksena on jakaa leivontaoppeja koko organisaatiolle. Koulutuksen avulla yhtenäistämme ja kasvatamme leivontaosaamista koko leiväntuotannon arvoketjussa. Samalla opimme ymmärtämään toisiamme ja työn eri näkökulmia paremmin. Koulutusohjelma sisältää leivonnan tiedettä, teknologiaa ja käytäntöä. Sisällöt ovat hyvin käytännönläheisiä ja osallistujat pääsevät upottamaan kätensä taikinaan.

Nyt BreadTech-koulutusohjelma on täydentynyt verkkokurssilla, jonka tavoitteena on vahvistaa leipomoympäristössä työskentelevien ymmärrystä leiväntuotannosta ja tehdä tutuksi yhteistä leivonnassa käytettävää kieltä. Yhteinen leivontakieli vahvistaa yhteistä sitoutumistamme

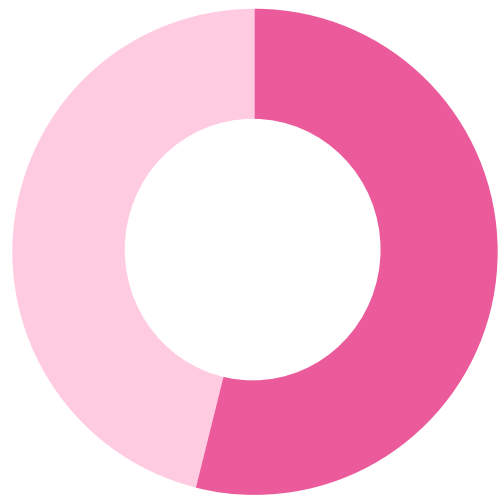
huippusuoritukseen kaikilla toimintamme osa-alueilla. On tärkeää, että jokainen työntekijä aina raaka-aineiden varastoinnista tuotteiden pakkaamiseen, lähettämötyöhön ja siivoukseen ymmärtää olevansa tärkeä osa onnistunutta leiväntuotantoa.

Projektipäällikkö **Mariana Theman** on tyytyväinen BreadTech-ohjelman tuloksiin: ”Ohjelma on auttanut meitä juurruttamaan yhteistä leivonnan kieltä ja ymmärrystä leivonnasta, jotka puolestaan ovat helpottaneet yhteistyötä ja tiedonjakamista. Työntekijät ovat saaneet lisäosaamista, joka on avainasemassa tuotelaadun varmistamisessa, ongelmien ratkomisessa ja kehitysprojektien maaliin viemisessä. Minulle on ollut erityisen palkitsevaa nähdä ihmisten kehittyvän ja olevan koulutuksissa täysillä mukana.”

Mariana Theman
Tuotelaatupäällikkö

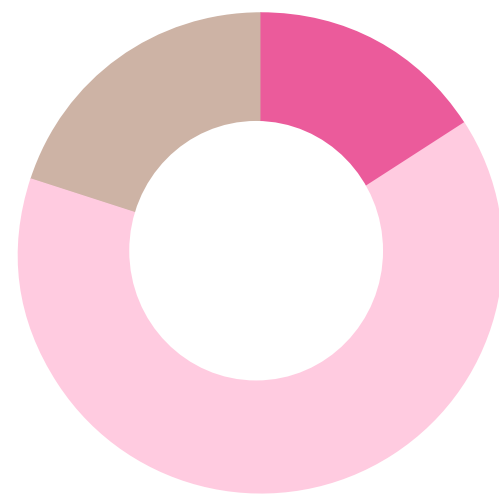

Henkilöstön sukupuolijakauma, %

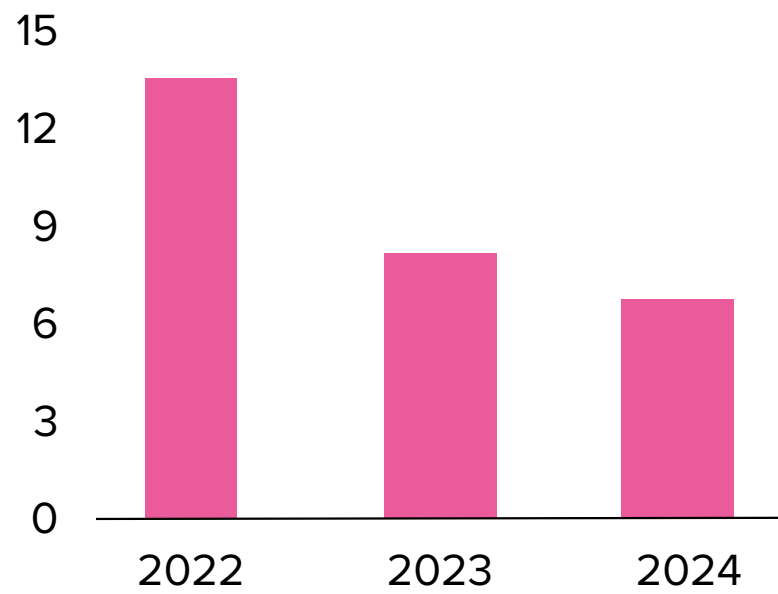
■ Naiset, 54 %
■ Miehet, 46 %

Henkilöstön ikäjakauma, %

■ Alle 30-vuotiaat, 16 %
■ 30–55-vuotiaat, 65 %
■ Yli 55-vuotiaat, 20 %

Tapaturmataajuus

■ Poissaoloon johtaneet tapaturmat miljoonaa työtuntia kohden

Systemaattinen työterveys- ja turvallisuustyö tuottaa tulosta: poissaoloon johtaneiden tapaturmien määrä on lähes puolittunut kahdessa vuodessa.

Lukutaulukot

Terveellisyys

Leipävalikoiman terveellisyys, %-osuus myynnistä	2024	2023	2022
Täysjyväleipien osuus (yli 50 % viljasta täysjyvää)	58	54	54
Runsaskuituiset (yli 6 g kuitua)	68	67	67
Kuitupitoiset (yli 3 g kuitua)	98	96	96

Keskimääräinen suolapitoisuus, g/100g	1,04	1,05	1,09
---------------------------------------	------	------	------

Laadunhallinta	2024	2023	2022
Tuoterekламааtiot, kpl per myyty 100 tonnia	3,3	3,5	3
Takaisinvedot, kpl	0	0	0

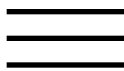
Ilmasto ja luonnon monimuotoisuus

Tuotantovolyymi, tonnia	2024	2023	2019	Muutos -23	Muutos -19
Tuotettu leipä	35 412	35 215	39 218	1 %	-10 %

Kasvihuonekaasupäästöt, tCO ₂ e	2024	2023	2019	Muutos -23	Muutos -19
Scope 1 polttoainekäyttö	8 156	7 459	7 679	9 %	6 %
Scope 2 hankittu sähkö, höyry ja kaukolämpö	339	968	1 444	-65 %	-77 %
Yhteensä scope 1–2	8 495	8 427	9 123	1 %	-7 %
Scope 3					
Hankitut tuotteet ja palvelut	36 281	36 895	42 067	-2 %	-14 %
Käytetyn energian epäsuorat päästöt	2 200	2 281	1 494	-4 %	47 %
Kuljetukset (upstream)	1 748	1 912	2 919	-9 %	-40 %
Pääomainvestoinnit	2 568	1 643	1 152	56 %	123 %
Liikematkat	473	784	1 589	-40 %	-70 %
Henkilöstön työmatkat	233	291	252	-20 %	-8 %
Jakelukuljetukset	3 759	3 980	6 194	-6 %	-39 %
Jätteiden käsittely	6	64	232	-91 %	-97 %
Myytyjen tuotteiden loppukäsittely	655	653	701	0 %	-7 %
Yhteensä scope 3	47 923	48 503	56 600	-1 %	-15 %
Yhteensä (scopet 1-3)	56 418	56 930	65 723	-1 %	-14 %

Scope 3 päästölaskentaa on uudistettu Lantmännen Unibaken tieteeseen perustuvien FLAG-tavoitteiden asettamisen johdosta. Lisätietoa muutoksista Raportointiperiaatteet-osiossa sivulla 16.

Päästöt tuotettua kiloa kohden, kg CO ₂ e/kg	2024	2023	2019	Muutos -23	Muutos -19
Scope 1–2	0,24	0,24	0,23	0 %	3 %
Scope 1–3	1,59	1,62	1,68	-1 %	-5 %

Energiankulutus, MWh	2024	2023	2019	Muutos -23	Muutos -19
Nestekaasu	33 779	30 583	7 912	10 %	327 %
Maakaasu	0	523	27 418	-100 %	-100 %
Sähkö	13 077	12 759	13 139	2 %	0 %
Höyry	0	2 425	4 075	-100 %	-100 %
Kaukolämpö	2 206	2 420	5 910	-9 %	-63 %
Polttoöljy	864	672	739	29 %	17 %
Yhteensä	49 926	49 381	59 194	1 %	-16 %

Energiaintensiteetti, MWh/t	2024	2023	2019	Muutos -23	Muutos -19
Kaasu	0,95	0,88	0,9	8 %	6 %
Sähkö	0,37	0,36	0,34	3 %	9 %
Höyry	0	0,07	0,1	-100 %	-100 %
Kaukolämpö	0,06	0,07	0,15	-11 %	-58 %
Polttoöljy	0,02	0,02	0,02	22 %	22 %
Yhteensä	1,41	1,4	1,51	1 %	-7 %

Uusiutuvan energian osuus, %	2024	2023	2022	2019
Uusiutuvan energian osuus hankitusta energiasta	29 %	26 %	26 %	22 %

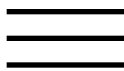
Raaka-ainekäyttö, tonnia	2024	2023	2022	Muutos -23	Muutos -19
Viljaraaka-aineet	27 911	27 456	27 168	2 %	-8 %
Muut raaka-aineet	3 577	3 505	3 814	2 %	-14 %
Pakkausmateriaalit	506	531	540	-5 %	-15 %
Yhteensä	31 994	31 492	31 522	2 %	-9 %

Hävikki, tonnia	2024	2023	2022	Muutos -23	Muutos -22
Tuotantoprosessissa syntyvä hävikki	2 639	2 295	2 368	15 %	11 %
Valmiiden tuotteiden hävikki	538	945	1 654	-43 %	-67 %
Yhteensä	3 177	3 240	4 022	-2 %	-21 %

Suhteellinen hävikki, %	2024	2023	2022	Muutos -23	Muutos -22
Tuotantoprosessissa syntyvä hävikki	5,4	4,7	4,8	15 %	13 %
Valmiiden tuotteiden hävikki	1,9	2,6	3,9	-27 %	-51 %

Jätteet käsittelymuodoittain, tonnia	2024	2023	2022	Muutos -23
Materiaalikierrätys	563	174	132	224 %
Hyötykäyttö (Lantmännenin biojalostamo)	2 936	3 031	3 834	-3 %
Hyötykäyttö (rehu)	241	209	188	15 %
Energiahyötykäyttö (poltto)	344	845	779	-59 %
Vaarallinen jäte	0	1	1	-100 %
Muu		4	0	-100 %
Yhteensä	4 084	4 264	4 934	-4 %

Vedenkulutus leipomoissa, m ³	2024	2023	2022	Muutos -23
Vedenkulutus tuotannossa	61 577	70 226	66 642	-12 %
Tuotannon vesi-intensiteetti, m ³ /t	1,74	1,99	1,87	-13 %

Ihmiset

Henkilöstö työsuhdetyypeittäin	2024	2023	2022
Henkilöstön lukumäärä Suomessa, FTE	521	490	490
Toimihenkilöt	38 %	39 %	39 %
Työntekijät	62 %	61 %	61 %
Vakituiset työsuhteet	90 %	92 %	92 %
Määräaikaiset työsuhteet	10 %	18 %	18 %
Kokoaikaiset työsuhteet	66 %	66 %	68 %
Osa-aikaiset työsuhteet	34 %	34 %	32 %

Henkilöstön sukupuolijakauma	2024	2023	2022
Naisten/miesten/muiden osuus, koko henkilöstö	54/46	54/46	54/46
Naisten/miesten osuus, esihenkilöt	41/59	41/59	41/59
Naisten/miesten osuus, ylin johto*	38/62	38/62	38/62

* Suomen ja Baltian johtoryhmä

Työterveys ja -turvallisuus	2024	2023	2022
Tapaturmataajuus, poissaoloon johtaneet tapaturmat	6,7	8,1	13,4
Poissaoloon johtaneet tapaturmat, kpl	5	6	10
Tapaturmat ilman poissaoloa, kpl	19	14	29
Läheltä piti -ilmoitusten lukumäärä	1 739	1 932	1 974
Korjaavien toimenpiteiden suorittamisaste, % ilmoituksista	88	88	87
Sairaspoissaoloaste, %	2,99	3,44	4,8

Työtyytyväisyys ja -hyvinvointi	2023	2021
Henkilöstökyselyn vastausaste	91	83
Henkilöstökyselyn kokonaistulos	75	73
Henkilöstökyselyn johtajuusindeksi	81	
Henkilöstökyselyn lojaalisuusindeksi	81	
Henkilöstökyselyn arvoindeksi	78	
Henkilöstökyselyn perusteella syrjintää tai häirintää kokeneiden osuus, %	2	

Kysely toteutetaan joka toinen vuosi

Raportointiperiaatteet

Tämän katsauksen tiedot koskevat pääosin Vaasan Oy:n Suomen tuoreleipäliiketoiminnan toimintoja. Lukuihin ei ole sisällytetty Baltian tytäryritysten toimintoja, pois lukien konsernin sisäiset liiketoimet.

Tuotannon ympäristöluvut, kuten energia-, päästö- ja jäteluvut, kattavat vain Suomen leipomot. Baltian hankintojen osalta päästövaikutukset sisältyvät arvoketjun scope 3 -päästöluokan kategorian 1: Hankitut tuotteet ja palvelut -osioon.

Energian kulutustiedot saadaan energiakumppaneilta ja jätemäärät jätteet vastaanottavilta jätehuoltokumppaneilta ja Kotkan AgroRecycling-käsittelylaitokselta.

Päästölaskennassa käytetään Lantmännen-konsernin määrittämiä polttoaineiden päästökertoimia, jotka ovat linjassa esimerkiksi Tilastokeskuksen polttoaineluokituksen päästökerrointen kanssa. Sähkön päästöt on laskettu huomioiden uusiutuvan sähkön alkuperätakuut. Raaka-ainehankintojen volyymeille on käytetty kansainvälisen GFLI-tietokannan ja ruotsalaisen SLU:n viljaraaka-aineiden

päästökertoimia, jotta päästöt on voitu jaotella tarkemmin maankäytön ja maankäytön muutosten päästöjen alle. Laskentatavan muutos heijastuu myös vertailuvuosien päästöihin. Turvemaaviljelyn päästöt on laskettu mukaan päästöinventaarioon. Päästöt on laskettu sekundaarisiin tietolähteisiin perustuen. Vuoden 2025 aikana keräämme tavarantoimittajakumppaneilta primääridataa päästölaskennan tarkentamiseksi. Rukiin osalta on käytetty Lantmännenin Ilmasto & Luonto -ohjelman vertailuvuosien päästötason laskennassa hyödynnettyjä, ProAgrialta saatuja Suomen keskimääräisen rukiinviljelyn peltolohkokohtaisia lähtötietoja. Valuuttamääräiseen hankintaan perustuvien erien osalta päästökertoimet on otettu Exiobase-tietokannasta, kuljetuspäästöjen osalta **EcoTransIT-laskurin** tietokannasta.

Lantmännen-konsernin vastuullisuusraportointi sisältyy konsernin vuosikertomukseen, joka löytyy englannin- ja ruotsinkielisenä osoitteesta: **Lantmännen Annual Report with Sustainability Report**.

PÄÄKONTTORI

PL 315
00181 Helsinki

KATUOSOITE

Salmisaarenaukio 1,
00180 Helsinki

www.vaasan.fi

